

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Primerjava
stroškov
nekaterih bančnih
storitev za
prebivalstvo**

Februar 2025

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Primerjava stroškov nekaterih bančnih storitev za prebivalstvo

Leto izida: 2025

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

1	Primerjava stroškov košarice plačilnih storitev za potrošnike	4
1.1	Spletni pregled nadomestil	4
1.2	Primerjalnik Zveze potrošnikov Slovenije	5
1.3	Primerjava stroškov košarice plačilnih storitev za potrošnike	5
	Košarica plačilnih storitev	5
	Dodatne predpostavke in metodologija izračuna stroškov košarice plačilnih storitev	7
	Izračuni stroškov košarice plačilnih storitev	7

2	Primerjava stroškov financiranja za prebivalstvo	9
----------	---	----------

Primerjava stroškov košarice plačilnih storitev za potrošnike

1.1 Spletni pregled nadomestil

Banka Slovenije skladno z Zakonom o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (ZPlaSSIED)¹, ki v slovensko zakonodajo med drugim prenaša tudi Direktivo 2014/92/EU o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov², zagotavlja brezplačen spletni pregled nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, za potrošnike.

S spletnim pregledom nadomestil želimo zagotoviti jasnost in jedrnatost informacij o nadomestilih ter potrošnikom ponuditi učinkovito orodje, s katerim lahko na enem mestu ocenijo primernost različnih ponudb paketov plačilnih storitev zase ter pridobijo natančnejše informacije o ponudbi plačilnih storitev bank in hranilnic s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji.

V okviru spletnega pregleda nadomestil objavljamo nadomestila za pakete storitev (paketi), in sicer za naslednje reprezentativne storitve, vezane na plačilni račun:

- vodenje računa,
- spletno bančništvo,
- mobilno bančništvo,
- izdaja debetne kartice,
- izdaja kreditne kartice,
- prekoračitev,
- kreditno plačilo,
- trajni nalog,
- direktna obremenitev,
- dvig gotovine,
- varnostni SMS in
- takojšnje plačilo.

Nabor reprezentativnih storitev na državni ravni vključuje tudi storitve, katerih terminologija je standardizirana na ravni Evropske unije (EU) v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2018/32 v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za standardizirano terminologijo Unije za najbolj reprezentativne storitve, vezane na plačilni račun³. Tako je zagotovljena primerljivost nadomestil na ravni EU ter potrošnikom olajšana primerjava ponudbe bank in hranilnic s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji s ponudbo tujih ponudnikov, ki so prek spleta dostopni tudi slovenskim potrošnikom.

Sestave paketov in z njimi povezana nadomestila so objavljeni na enoten in standardiziran način, kar potrošnikom zagotavlja enostavno primerjavo. Poleg paketov, ki za mesečno nadomestilo vključujejo obsežen nabor vnaprej določenih storitev, navajamo tudi nadomestila za račune, ki ob plačilu mesečnega nadomestila vključujejo

¹ Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr., 102/20 in 113/24).

² Direktiva EU 2014/92 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov.

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/32 z dne 28. septembra 2017 o dopolnitvi Direktive 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za standardizirano terminologijo Unije za najbolj reprezentativne storitve, vezane na plačilni račun.

le minimalen nabor storitev, in sicer vsaj debetno kartico, vezano na dotični plačilni račun. Za vsak paket potrošnikom zagotavljamo informacije o višini mesečnega nadomestila za paket, o obsegu vanj vključenih storitev, ločeno pa tudi o doplačilih za reprezentativne storitve, ki niso vključene v paket.

Spletni pregled nadomestil poleg komercialne ponudbe paketov vključuje tudi pregled nadomestil za uporabo osnovnega plačilnega računa, dostop do katerega morajo v skladu z ZPlaSSIED zagotavljati vse banke in hranilnice s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji, ki vodijo plačilne račune potrošnikov. Osnovni plačilni račun je namenjen vsem potrošnikom, njegov temeljni namen pa je zagotoviti finančno vključenost, zato so pogoji za dostop do osnovnega plačilnega računa in njegove značilnosti zakonsko opredeljeni, s ciljem preprečiti zlorabo tega instrumenta. Za zagotavljanje storitev, ki jih vključuje osnovni plačilni račun, lahko banke in hranilnice potrošnikom zaračunajo mesečno nadomestilo v skupnem znesku največ 4,90 evra, potrošnikom, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, pa največ do višine znižanega nadomestila v znesku 1,47 evra⁴. Banke in hranilnice lahko osnovni plačilni račun ponudijo tudi za nižje nadomestilo ali brezplačno.

Za potrošnike, ki uporabljajo tudi storitve zunaj nabora reprezentativnih, zagotavljamo spletne povezave do cenikov bank in hranilnic s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji. Tako tudi potrošnikom s specifičnimi plačilnimi navadami omogočamo iskanje informacij o nadomestilih in jim s tem olajšamo primerjavo nadomestil.

Z namenom zagotavljanja celovite preglednosti nadomestil za potrošnike s spletnimi povezavami do cenikov dodatno zagotavljamo tudi pregled nadomestil za plačilne storitve, ki jih opravljajo nebančni ponudniki (plačilne institucije in družbe za izdajo elektronskega denarja) s sedežem v Republiki Sloveniji.

1.2 Primerjalnik Zveze potrošnikov Slovenije

Poleg pregleda nadomestil na spletni strani omogočamo uporabo primerjalnika, ki ga Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS) zagotavlja potrošnikom za izračun in primerjavo stroškov plačilnih storitev. Potrošnik, ki v primerjalnik sam vpiše število posameznih uporabljenih storitev, lahko enostavno oceni – glede na osebne plačilne navade –, kateri paket je zanj najprimernejši.

Primerjalnik dopolnjuje spletni pregled nadomestil, ki ga ponuja Banka Slovenije. V izračunih stroškov s primerjalnikom ZPS so uporabljena nadomestila, ki jih zbira Banka Slovenije in objavlja v okviru spletnega pregleda nadomestil.

1.3 Primerjava stroškov košarice plačilnih storitev za potrošnike

Košarica plačilnih storitev

Stroški košarice plačilnih storitev so za vse pakete izračunani na podlagi iste košarice plačilnih storitev (Tabela 1).

Košarica plačilnih storitev je bila določena izkustveno leta 2020 na podlagi posveta s predstavniki bank in hranilnic. Za leto 2024 smo ustreznost sestave košarice ponovno preverili. Njena sestava ostaja nespremenjena, saj še vedno odraža plačilne navade reprezentativnega oziroma tipičnega komitenta potrošnika (komitenta).

⁴ Način izračuna višine primernega nadomestila za osnovni plačilni račun v skladu z ZPlaSSIED določi Banka Slovenije.

Košarica zajema najpogostejše plačilne storitve, ki jih potrošniki uporabljajo pri večini bank oziroma hranilnic s sedežem ali podružnico v Republiki Sloveniji, medtem ko lahko paketi vključujejo tudi dodatne storitve, ki presegajo nabor in količino iz košarice. Tega dejstva ne moremo posebej upoštevati na način, da bi hkrati zagotovili enostavno primerljivost med paketi.

V košarici, ki odraža plačilne navade reprezentativnega komitenta, ni mogoče upoštevati pomembnih kvalitativnih dejavnikov bančne ponudbe, ki vsekakor lahko vplivajo na odločitev potrošnikov, storitve katerega ponudnika bodo uporabljali, kot sta na primer obseg lastne mreže bankomatov in možnost brezplačnih dvigov gotovine znotraj nje ali uporabniška izkušnja mobilnih plačilnih rešitev. Ob dejstvu, da večina bank in hranilnic nima široke mreže svojih bankomatov, reprezentativno ponudbo plačilnih storitev odraža dvig gotovine na bankomatu druge banke ali hranilnice, ki je postavka v košarici plačilnih storitev.

Poleg tega lahko za pakete veljajo dodatna merila za sklenitev oziroma uporabo po ugodnejših cenovnih pogojih. Ker individualno dogovorjeni pogoji ne veljajo nujno za vse pakete oziroma komitente, jih v primerjavi ne moremo upoštevati. Taka primerjava tudi ne bi imela dodane vrednosti, saj tovrsten pregled ponudbe potrošnikom banke in hranilnice zagotavljajo že v okviru svojih cenikov.

Tabela 1: **Košarica plačilnih storitev tipičnega komitenta**

Storitve, vezane na plačilni račun	Število uporabljenih storitev v enem letu
Vodenje TRR, vključno z debetno kartico	12
Spletno oziroma mobilno bančništvo	12
Kreditna plačila (elektronska plačila)	48
Direktne obremenitve	36
Dvigi gotovine z debetno kartico (na bankomatu druge banke ali hranilnice)	36

Ker banke oziroma hranilnice s svojo poslovno (tudi cenovno) politiko vplivajo na plačilne navade komitentov, se tipični komitent ene lahko razlikuje od tipičnega komitenta druge. Tovrstne raznolikosti ni mogoče zajeti v eni sami košarici, namen katere je, kot je navedeno zgoraj, zagotoviti enostavno primerjavo stroškov med različnimi bankami in hranilnicami.

Dodatne predpostavke in metodologija izračuna stroškov košarice plačilnih storitev

Primerjava stroškov košarice plačilnih storitev za tipičnega komitenta temelji na poročanih reprezentativnih oziroma najpogosteje zaračunanih nadomestilih, veljavnih 31. decembra 2024, ki jih banke in hranilnice poročajo Banki Slovenije v skladu z Navodilom za izvajanje Sklepa o poročanju podatkov o nadomestilih za opravljanje plačilnih storitev (Navodilo)⁵. Za pravilnost poročanih podatkov so odgovorni poročevalci.

Stroški so ekstrapolirani na eno celotno leto. V izračunih stroškov so upoštevana relevantna nadomestila, odvisno od sestave paketa. Za storitve iz košarice, ki so vključene v posamezni paket, smo v izračunu skupnih stroškov upoštevali poročano nadomestilo za paket. Za storitve iz košarice, ki v paket niso vključene oziroma niso vključene v količini, ki je zajeta v košarici, smo stroške izračunali na podlagi obsega dodatnih storitev in doplačil zanje.

Letni strošek košarice plačilnih storitev = letno nadomestilo za paket v evrih (za storitve iz košarice, ki so vključene v paket) + letni obseg storitev * doplačilo v evrih (za storitve iz košarice, ki niso vključene v paket)

Če niti spletna niti mobilna banka nista na voljo v okviru paketa, temveč banka oziroma hranilnica obe storitvi ponuja ločeno z doplačilom, se v izračunu upošteva nižje od obeh mesečnih nadomestil. Kadar je mobilna banka na voljo v sklopu spletne banke, je upoštevano nadomestilo za uporabo slednje.

V primeru paketov s skupno količino transakcij za združene storitve (kreditna plačila in/ali direktne obremenitve in/ali trajne naloge) se v primeru, da je v paketu na voljo manjši obseg storitev kot v košarici, za doplačila upošteva nadomestila za najcenejše storitve. Upošteva se predpostavka, da se potrošniki obnašajo racionalno in dražje storitve koristijo v okviru skupne količine, ki je za mesečno nadomestilo na voljo v paketu, medtem ko cenejše storitve doplačujejo. Če je glede na košarico v paketu na voljo enak ali večji obseg združenih storitev, se upošteva nadomestilo za paket.

Izračuni stroškov košarice plačilnih storitev

V skladu z Navodilom so v primerjavi zajeti paketi z najnižjimi stroški glede na košarico plačilnih storitev, ki so pri posamezni banki oziroma hranilnici na voljo vsem potrošnikom, ne glede na to, ali so že komitenti te banke oziroma hranilnice ali ne.

Paketi, ki so na voljo specifičnim oziroma netipičnim skupinam komitentov (npr. otrokom, dijakom, študentom, upokojencem, nerezidentom), v primerjavi niso zajeti, čeprav so lahko cenejši od tistih, upoštevanih v primerjavi. Tudi osnovni plačilni račun, čeprav je lahko pri nekaterih bankah oziroma hranilnicah cenejši od paketov, vključenih v primerjavo, ni zajet v primerjavo, ker zanj veljajo specifične zakonske zahteve.

Prav tako v primerjavi niso zajeti paketi, ki ne vključujejo določenih storitev iz košarice in jih ni mogoče koristiti niti z doplačilom, saj v teh primerih stroškov košarice ni mogoče izračunati.

⁵ Navodilo za izvajanje Sklepa o poročanju podatkov o nadomestilih za opravljanje plačilnih storitev (Uradni list RS, št. 192/21 in 124/23).

Tabela 2: **Izračuni stroškov košarice plačilnih storitev tipičnega komitenta na dan 31. 12. 2024**

Banka oz. hranilnica	Račun oz. paket	Strošek košarice (v EUR)	Primerjava s povprečjem (indeks)
Addiko Bank d. d.	Gotovinski TRR	80,28	103,33
Banka Intesa Sanpaolo d. d.	Paket START	88,80	114,30
Banka Sparkasse d. d.	Mali paket	72,12	92,83
BKS Bank AG	Začetni paket	89,40	115,07
Delavska hranilnica d. d. Ljubljana	Paket ENOSTAVNI	61,68	79,39
Deželna banka Slovenije d. d.	DBS osebni račun	97,68	125,73
Gorenjska banka d. d., Kranj	Standard paket	86,40	111,21
Hranilnica LON d. d., Kranj	Začetni paket	65,28	84,03
Nova Ljubljanska banka d. d., Ljubljana	Paket Osnovni	91,08	117,24
OTP banka d. d.	Osebni Plus račun	92,88	119,55
Primorska hranilnica Vipava d. d.	E-Paket	35,88	46,18
UniCredit Banka Slovenija d. d.	Sproščeni	70,80	91,13
Povprečje	N/A	77,69	100,00

Opomba: Na dan 24. 1. 2025 strošek košarice za račune oz. pakete ostaja nespremenjen, razen za E-paket Primorske hranilnice Vipava d. d., katere strošek košarice na ta dan znaša 55,08 EUR.

Vir: Lasten izračun na podlagi košarice storitev (Tabela 1) in poročanih nadomestil, veljavnih na dan 31. 12. 2024.

V povprečju letni strošek košarice plačilnih storitev znaša 77,69 evra.

Primerjava stroškov financiranja za prebivalstvo

Efektivna obrestna mera (EOM) je dejanska obrestna mera, ki odraža celotne stroške. Je najbolj celovit kazalnik stroškov financiranja, saj vključuje dva glavna elementa: nadomestilo za uporabo izposojenega denarja (obresti) in strošek kreditne storitve. V ta strošek spadajo administrativni stroški, stroški odobritve in vodenja kredita, zavarovanja kredita ter odplačevanja. Obresti so določene z obrestno mero, stroški kredita pa se običajno obračunajo v absolutnem znesku ali v odstotnem deležu od glavnice.

EOM po bankah in hranilnicah so prikazane v Tabeli 3 in so pridobljene iz spletnih kalkulatorjev bank oziroma hranilnic. Kjer le ti niso na razpolago smo pridobili okvirne ponudbe direktno od bank oziroma hranilnic. Povprečna vrednost potrošniških in stanovanjskih kreditov se je v letu 2024 glede na leto 2023 povečala in je znašala nekaj nad 14.000 evrov za potrošniške oziroma nekaj nad 85.000 evrov za stanovanjske kredite. Ročnost obeh vrst kreditov se v zadnjih letih ni bistveno spreminjala. Pri vnosu v bančne kalkulatorje smo zato upoštevali povprečno vrednost kreditov v 2024 (14.000 evrov za potrošniške in 85.000 evrov za stanovanjske kredite) ter povprečno ročnost v zadnjih 3 letih (5 let za potrošniške in 16 let za stanovanjske kredite), kar je tudi konsistentno s prejšnjimi publikacijami. Pri obeh vrstah kreditov smo izbrali nespremenljivo obrestno mero, saj je bilo v letu 2024 več kot 98 % novih potrošniških in več kot 88 % novih stanovanjskih kreditov z nespremenljivo obrestno mero. Kjer je bilo mogoče, smo upoštevali, da gre za komitenta banke oziroma hranilnice. Kot zavarovanje pri stanovanjskem kreditu smo upoštevali hipoteko. Odstopanja od teh parametrov so navedena v opombah tabele. Podatki iz kalkulatorjev so preneseni 6. februarja 2025. Podobna primerjava je za potrošniške kredite dosegljiva na spletnem mestu [ZPS](#).

Pri interpretaciji tovrstne primerjave je treba upoštevati določene omejitve: (i) ne gre za realizirane posle, pri realizaciji posla je EOM odvisna tudi od bonitetne ocene komitenta, kakovosti zavarovanja itd.; (ii) predvidevamo, da imajo banke in hranilnice pri omenjenih kalkulatorjih različne marketinške politike; (iii) posamezne banke in hranilnice ponujajo svojim komitentom tudi posebne ali individualizirane ponudbe tako obrestnih mer kot tudi drugih stroškov kredita; (iv) vse banke in hranilnice ne ponujajo kalkulatorjev; (v) izračuni iz kalkulatorjev se dnevno spreminjajo, zato bi lahko bili rezultati na kakšen drugi dan drugačni.

Pri potrošniškem kreditu ima najnižjo EOM Banka Sparkasse d. d. (6,33 %), najvišjo pa BKS Bank AG (10,68 %), razlika med najvišjo in najnižjo EOM torej znaša 4,35 odstotne točke (57 % od povprečja). Razlika v stroških financiranja znaša nekaj več kot 2.100 evrov.

Pri stanovanjskem kreditu ima najnižjo EOM Gorenjska banka d. d., Kranj (2,93 %), najvišjo pa Banka Sparkasse d. d. (4,41 %), razlika med najvišjo in najnižjo EOM torej znaša 1,48 odstotne točke (41 % povprečja). Razlika v stroških financiranja znaša skoraj 12.500 evrov.

Povprečna obrestna mera za obe vrsti kredita se je od začetka leta 2024 do začetka leta 2025 znižala, in sicer pri potrošniškem z 8,09 % na 7,58 %, pri stanovanjskem pa s 4,20 % na 3,57 %.

Tabela 3: Oglaševane efektivne obrestne mere (EOM) za potrošniški in stanovanjski kredit na dan 6. 2. 2025

Banka oz. hranilnica	Potrošniški kredit			Stanovanjski kredit		
	EOM (%)	Odstopanje od najnižje (v odstotnih točkah)	Odstopanje od povprečja (v odstotnih točkah)	EOM (%)	Odstopanje od najnižje (v odstotnih točkah)	Odstopanje od povprečja (v odstotnih točkah)
Addiko Bank d. d.*	6,94	0,61	-0,64			
Banka Intesa Sanpaolo d. d.	6,50	0,17	-1,08	3,56	0,63	-0,01
Banka Sparkasse d. d.	6,33	0,00	-1,25	4,41	1,48	0,84
BKS Bank AG**	10,68	4,35	3,10	3,82	0,89	0,25
Delavska hranilnica d. d. Ljubljana	7,37	1,04	-0,21	3,69	0,76	0,12
Deželna banka Slovenije d. d.***	6,82	0,49	-0,76	3,33	0,40	-0,24
Gorenjska banka d. d., Kranj	7,69	1,36	0,11	2,93	0,00	-0,64
Hranilnica LON d. d., Kranj****	9,50	3,17	1,92	3,33	0,40	-0,24
Nova Ljubljanska banka d. d., Ljubljana	8,62	2,29	1,04	3,35	0,42	-0,22
OTP banka d. d.	6,50	0,17	-1,08	3,52	0,59	-0,05
Primorska hranilnica Vipava d. d.*****	6,83	0,50	-0,75	3,66	0,73	0,09
UniCredit Banka Slovenija d. d.	7,23	0,90	-0,35	3,68	0,75	0,11
Povprečje	7,58	1,25	0,00	3,57	0,24	0,00

* Zaposlitev za nedoločen čas, ne kreditira za stanovanje.

** Nima kalkulatorja, okvirni ponudbi pridobljeni direktno, pri stanovanjskem kreditu kombinirana obrestna mera.

*** Potrošniški kredit zavarovan s hipoteko.

**** Nima kalkulatorja, okvirni ponudbi pridobljeni direktno.

***** Potrošniški kredit zavarovan pri zavarovalnici, pri stanovanjskem kreditu najdaljša odplačilna doba z nespremenljivo obrestno mero 15 let.

Vir: Spletne strani bank in hranilnic.